

HELSINKI

Lämpöä karkaa 200 000 talon lämmityksen verran

Teollisuuden energiankäyttöä voisi leikata jopa 4 terawattituntia vuodessa hyödyntämällä hukkalämpöä entistä tarkemmin, arvioi Motiva. Määrä vastaa yli 200 000 omakotitalon lämmittämistä vuoden ajan.

Motivan mukaan yli kolmannes lämmöstä karkaa ympäristöön ilman talteenottoa. Huk-

kalämpöä syntyy eniten energivaltaisessa teollisuudessa kuten metsä-, metalli-, energia- ja kemianteollisuudessa.

Hukkalämpöä on käytetty hyväksi jo vuosikymmeniä. Uusilla menetelmillä ja menemällä syvemmälle tuotantoprosesseihin voidaan hukkalämmön keräämistä tehostaa.

MAARIANHAMINA

Rikkidirektiivi aiheuttaa yt-neuvottelut Viking Linella

Viking Line on aloittanut yt-neuvottelut maahenkilökunnan kanssa. Vähennystarve on varustamon mukaan 25 työpaikkaa.

Kustannuksia lisää muun muassa 25 prosenttia kalliimpi meridiesel, josta siirrytään 2015 vuoden alusta EU:n rikkidirektiivin astuessa voimaan. Rahassa tämä vastaa 15–20 mil-

joonan lisäkustannusta vuonna 2015, Viking Line kertoo tiedotteessaan.

Toimet liittyvät konsernin kustannussäästöohjelmaan. Säästöohjelmaan kuuluvat organisaation tehostamisen lisäksi polttoaineen kulutuksen vähentäminen sekä erilaiset tekniset ratkaisut.

Julkinen sektori ylläpitää

Harmaa talous: Hankintalaki ohjaa asiantuntijoiden mukaan tekemään väärä ratkaisuja.

HELSINKI
Janne Huuskonen / STT

Valtio, kunnat ja laitokset ovat välillisesti pahimpia talousrikollisuuden ylläpitäjiä, sanovat harmaan talouden torjunnan asiantuntijat.

STT:n haastelema poliisitar- kastaja Matti Rinne ja LähiTapiolan vakuutusutukija Jari Raatikainen katsovat, että ongelma piilee hankintalaissa.

Laki ohjaa valtion ja kunnat tehokkaasti valitsemaan yrityksen, joka on tehnyt halvimman tarjouksen.

Kaikkilla muilla mittareilla yhtiöt saadaan näyttämään tasaväkisiltä. Loppupeleissä ratkaisee hinta, Poliisihallituksen Rinne sanoo.

Rinteen mielestä hankintalaki voisi muuttua siihen suuntaan, että palveluntarjoajan laadulle annettaisiin enemmän painoarvoa. Pitäisi sallia ”terveen järjen käyttö”.

Myös nykyisen lain puitteissa valtio ja kunnat voisivat Raatikaisen mukaan katsoa tarkemmin, millaisilta toimijoilta tuotteen ja palvelunsa ostavat.

Kilpailussa ei tarpeeksi huomioida sitä, miten tarjoava yritys on hoitanut omat velvoitteensa. Ja pystyykö se edes tarjotulla hinnalla tehtävän tekemään, Raatikainen sanoo.

Raaticaisen mukaan yritysten taustojen tarkastaminen olisi ensisijaisen tärkeää. Hänestä ostajan pitäisi esimerkiksi selvittää, onko yrityksen vastuuh-

Kilpailussa ei tarpeeksi huomioida sitä, miten tarjoava yritys on hoitanut omat velvoitteensa.

Jari Raatikainen

kilöillä takanaan useita nopeita konkurssseja.

– Ja mikä on ollut tämän ja aiempien yhtiöiden kädenjälki työmailla. Patjonko niiden teke- mät urakat ovat tulleet lopulta kokonaisuudessaan maksamaan mahdolliset lisätyöt ja korjaukset mukaan lukien.

LähiTapiola toimi rakennuttajana Espoon Tapiolan saneeraus- uksessa. Yritys pyysi urakoitsijoilta tiedot tarjouskilpailuissa kolmen parhaan joukkoon sel- vinneistä aluuraakoitsijajehdok- kaista.

Joka viides yritys ei olisi taustojensa tai vastuuhenkilöidensä takia saanut edes vapaaehtoista mopovakuutusta yhtiöstä.

Pääurakoitsijat kuuntelivat meitä, vaikkei se heti näyttänyt taloudellisesti järkevältä. Lopulta viivan alle jäi tavallista enemmän, koska työt hoituivat ajoissa eikä yksikään aluuraakoitsija kadonnut kesken kaiken työmaalta, Raaticainen kertoo.

Rinteen mukaan kunnilla ja valtiolla olisi samankaltainen mahdollisuus tarjoajien analysointiin, jos ne vain haluaisivat. Hän huomauttaa, että esimerkiksi iso rakennusliike SRV on hyvin tarkka taustojen tarkistamisessa.

Kuntaliiton johtava lakimies Juhana Myllymäki myöntää, että hankintalaissa on puutteita.

Hankintalaki rajoittaa harkintavaltaa eikä siinä ole otettu huomioon kaikkia harmaan talouden tunnusmerkkejä. Yrityksen taustahenkilö voi olla niin sanottu sarjaryittäjä, jolla on takanaan paljon konkurssseja muttei liiketoimintakieltoa eikä tuomiota. Häntä ei voi lain mukaan silti sivuuttaa kilpailussa, Myllymäki sanoo.

Hänen mielestään halvimman tarjouksen valintaan ei ohjaa hankintalaki vaan taloustilanne.

Myllymäen mukaan harmaata taloutta voitaisiin kuntapuolella

Rakennushankkeiden kilpailuttamisessa ei asiantuntijoiden mukaan kiinnitetä tarpeeksi huomiota urakoitsijoiden laatuun. Autohallin kattoa eristetään asuintalon rakennustyömaalla Espoon Tapiolassa.

torjua tehokkaasti sopimusoi- keudellisin keinoin.

Kunta voi esimerkiksi sopia, että kouluhankkeen tarjouskil- pailun voittanut iso rakennus-

yhtiö kiinnittäisi erityistä huomiota aluuraakoitsijoiden taustoihin.

– Näin vastuuta siirrettäisiin rakennusyhtiölle, jolla on va-

paammat kädet.

Hankintalain uudistamista pohditaan parhaillaan työ- ja elinkeinoministeriön työryh- mässä. Uuden lain pitäisi olla

voimassa vuonna 2016.

Uudistuksen taustalla ovat EU:n uudet hankintadirektiivit, jotka EU:n parlamentti hyväk- syi viime viikolla.

TIETOKULMA

Hankintalaki panee kilpailuttamaan

Valtion, kuntien viranomais- ten sekä muiden hankintayksi- köiden, kuten evankelisuteri- laisen ja ortodoksisen kirkon, on kilpailuttettava hankintansa.

Tiettyjä turvallisuushankinto- ja ja salassa pidettäviä hankin- toja ei tarvitse kilpailuttaa.

Kilpailutus täytyy tehdä, jos

hankinnan arvo ylittää tietyn ra- jan. Kynnys liikkuu hankinnasta riippuen 30 000:n ja runsaan 5 miljoonan euron välissä. Kansal- lisesti rajat ovat alempana kuin EU-tason hankinnoissa.

Mikään ei estä kilpailuttamas- ta kynnysarvojen alle jääneitä hankintoja.

Näin vältät ongelmia remonttifirman kanssa

HELSINKI
STT

Kuluttajankin kannattaa olla tarkkana oman kotinsa re- monttia kilpailuttaessa.

LähiTapiolan Jari Raatikainen neuvoo pyytämään yritykseltä 3–5 edellisen asiakkaan yhteys- tiedot.

– Ellei näitä saa, on syytä olla tilaamatta mitään. Aiemmat

asiakkaat osaavat kertoa, miten kokonaisuus toimi ja oliko jälki ja työt mitä sovittiin.

Myös kuluttaja voi tarkistaa yritysten taustat esimerkiksi Suomen Asiakastiedosta, Tilaa- jastuu- nettipalvelusta tai vastaavasta.

– Nuo kustannukset ovat mar- ginaalisia, jos ne voivat estää kotiasi muuttumasta sieni- tai ho- metarhaksi.

HELSINKI

Kauppalehti: Valtion takaus- vastuut kipuavat nopeasti

Valtio ottaa kasvavissa määrin vastuuta yritysten rahoitusris- keistä veronmaksajien piik- kiin, kirjoittaa Kauppalehti.

Valtion takausvastuut ovat kohta sen budjetin luokkaa. Takauskanta on kivunnut 33 miljardiin euroon. Summasta yli 40 prosenttia on Finnveran kautta tulevia vastuuta yritys-

luotoista ja niiden takauksista.

Lehden haastatteleman val- tionvarainministeriön neu- vottelevan virkamiehen Ar- vi Suvannon mukaan tilanne on huolehduttava. Takauskanta kasvaa hänen mukaansa yhä varsin nopeasti.

Valtion yritys vastuut ovat noin 14 miljardia euroa.

Ely:n kautta 125 miljoonaa euroa

JOENSUU
Esa Kurki

Pohjois-Karjalan elinkei- no-, liikenne- ja ympäristö- keskus välitti viime vuonna maakunnan elinkeinoelämän sekä ympäristö- ja luonnon- vara- asioiden kehittämiseen yhteensä 125 miljoonaa eu- roa, 9 miljoonaa edellisvuotta enemmän.

Yritysrahoituksen potti kasvoi viime vuoden 26 mil- joonasta 35 miljoonaan eu- roon, joten yritysten ja tut- kimuslaitosten rahoituksen kasvu selittää käytännössä kokonaisuutensa kasvun.

Yritysrahoituksen ky- syntä on ollut meillä erit- täin hyvää, mikä kertoo tu- levaisuudenuskosta. Rahoitus varmistaa osaltaan yritysten kilpailukyvyyn. Osa työllistää vähitellen lisää henkilöstöä tulevaisuudessa ja osa tur- vaa toimintaansa, kertoo maakunnan ely-keskuksen ylijohtaja Ari Niiranen.

Johtaja Ritva Saarelaisen mukaan maaseudulla toimi- vian alle 10 hengen mikrory- tysten rahoitus on maakun- nassa valtakunnallisesti aja-

tellen ennätysviikasta.

– Näille pienille yrityksil- le on viime vuosina men- nyt noin viisi miljoonaa eu- roa vuodessa. Mikroyrityksiä on tyyppillisesti hoiva-, mat- kailu- ja koneyrityspuolella.

Saarelainen huomauttaa, että 35 miljoonan euron yri- tyssrahoituksella saadaan ai- kaan viisinkertaiset kokonai- nemmät.

Yritysrahoituk- sen kysyntä on ollut erittäin hyvää.

Ari Niiranen

sinvestoinnit, eli yksityinen sektori rahoittaa tuetuista in- vestoinneista 80 prosenttia.

Suurin osa ely-keskuksen kautta kanavoituneista va- roista, 41 miljoonaa euroa, meni työllistämiseen, työn- hakijoiden osaamisen paran- tamiseen ja kotoutumislain mukaisesti korvauksiin.

Maaseudun kehittämiseen suunnattiin 19 miljoonaa eu- roa.

Työttömyys paheni joulukuussa

JOENSUU
Esa Kurki

Pohjois-Karjalan työttömyys- aste kipusi joulukuussa 16,7 prosenttiin – se oli neljännek- si korkein maakunnista.

Pohjois-Karjalassa oli jou- lukuu lopussa 12 427 työtön- tä työnhakijaa, mikä on liki 800 henkilöä enemmän kuin joulukuussa 2012.

Koko vuotta tarkastellen maakunnan työttömyysaste jäi maan heikoimmaksi, 15,6 prosenttiin. Maan keskimää- räisen työttömyysaste oli 11,3 prosenttia.

Työttömyys on lisäänty- nyt Pohjois-Karjalassa vä-

hän maltillisemmin kuin koko maassa keskimäärin.

– Meillä on iso rakennetyöt- tömyys ja haasteena saada iäkkäät, osittain työkyvyt- tömät työmarkkinoille. Vai- keasti työllistyviä on meillä työttömistä jopa 65–70 pro- senttia, kertoo johtaja Ritva Saarelainen Pohjois-Karjalan ely-keskuksesta.

Pohjois-Karjala oli viime vuonna harvoja poikkeuk- sia siinä, että sen TE-toimis- toihin ilmoitettujen avoimi- en työpaikkojen määrää kas- voi hieman edellisvuodesta. Avoimilla markkinoilla vallit- see kuitenkin edelleen kova puute työpaikoista.

HELSINKI

Nokia saa pitää Tekes-tukensa

Tekes ei peri Nokialle myön- nettyä innovaatorahaa takai- sin.

Innovaatiorahojen kohtalo nousi pöydälle viime syksynä, kun Nokia ilmoitti myyvän- sä matkapuhelinbisneksensä Microsoftille.

Tekesin mukaan tukia ei

ollut tarvetta periä takaisin, koska toiminta jatkuu Suo- messa.

Lisäksi esimerkiksi Tekesin osarahoittamissa projekteissa syntyneet patentit jäävät Nokian omistukseen.

Nokian viestinnästä to- dettiin tiistaina yhtiön ole- van tyytyväinen Tekesin pää- tökseen.

Nokian matkapuhelinyk- sikön myynnin Microsoftille on määrä tapahtua kuluvan vuosineljänneksen aikana.

HELSINKI

Suomen sähköstä tuotiin viidennes

Suomi kulutti viime vuonna prosentin vähemmän sähköä kuin edellisellä vuonna, ker- too Energiategollisuus.

Yli 84 terawattituntiin nousseesta kulutuksesta lä- hes viidennes katettiin tuon- tishäkillä.

Tärkein tuontimaa on jo

vuodesta 2012 ollut Ruotsi. Tuonti Venäjältä on vähenty- nyt, koska venäläisen sähkö- hintaa nostavat kapasiteet- timakset, joita Venäjä perii korkean kysynnän aikaan.

Energiankulutuksen odo- tetaan nousevan tänä vuonna hiukan, jos vientiteollisuus elpyy.

Sähkön tuonnilla on suu- ri osuus Suomen kauppata- seen vajeesta. Kotimaisen sähköntuotannon kannattai- si siksi investoida lisää.

Kolin Future Freetimelle uusi omistaja

Yrityskauppa: Loma- ja kurssikeskuksen uusiksi yrittäjiksi tulevat Nina Mikkonen ja Harri Salminen.

JUUKA
Vesa Marttikainen

Kolin kainalossa Kopravaaras- sa oleva Kolin Future Freetime -loma- ja kurssikeskus vaihtaa omistajaa. Uusina yrittäjinä aloittaa toukokuun alusta Luon- toKolin kasvusäysä -hankkeen projektipäällikkö Nina Mikko- nen puolisonsa Harri Salmisen kanssa. Nimeksi muuttune Koli Freetime.

Toivo Turunen on rakan- tant vuodesta 1988 Kopravaaran en- tisen kyläkoulun ympärillä pienen lomakeskuksen. Turunen perusti aikoinaan ulkoiluvaat-

teita Onttolassa valmistaneen TT Futuren, mutta luopui siitä 90-luvun puolivälissä.

Tarjolla on majoitusta 70 peti- paikkaa, caravan-alue, ruokaa, saunaa, avantouintia, hiihtoa, kalastusta, vaellusta ja niin edel- leen.

Yritys on myös Loma-Kolilta lähtevän 24 kilometrin valais- tun hiihtoladun alku- tai pääte- piste, eikä kuustiestietäkään ole matkaa kuin kaksi kilometriä.

Turunen omistaa yritykses- tä neljä viidesosaa, mutta itse yrittäminen ja kehittäminen ovat olleet kokonaan hänen vastuullaan.

Toivo Turunen voi jäädä kolmen kuukauden päästä uudelleen eläk- keelle. Nina Mikkosta houkutti yrittäjäksi sekin, että tarjolla oli valmis konsepti asiakkaita myöten.

– Myynnille on aika luonnon- liset syyt. Meikäläiselle tuli mit- tää saada paikalle nuorta verta.

Nina Mikkosella, 47, ja Harri Salmisella, 57, on melkein 30 vuoden kokemus markkinoin- ti- ja myyntiyöstä toisen pal- veluksessa.

kansainvälistyy koko ajan. Pi- täää saada paikalle nuorta verta.

Nina Mikkosella, 47, ja Harri Salmisella, 57, on melkein 30 vuoden kokemus markkinoin- ti- ja myyntiyöstä toisen pal- veluksessa.

VESA MARTTIKAINEN

Minä en näe Kolilla mitään muuta kuin mie- lettömiä mahdolli- suuksia.

Nina Mikkonen

Mikkonen on toiminut nyt kaksi vuotta Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Pikesin Luon- toKolin kasvusäysä -hankkees- sa, mutta puoliso on ollut vielä töissä Helsingissä. Molemmat jättävät omat työnsä ja muutta- vat Kopravaaraan.

– Yksi hankkeen tavoitteista oli löytää tälle paikalle ostaja. Ainakin se tavoite on nyt to- teutunut, Mikkonen naurahtaa.

– Kun tulin tänne töihin, niin silloin päätettiin, että tänne me jäädään. Mutta ei ollut aavistus- takaan mitä ruvetaan tekemään. Kaupassa uusille omistajille

siirtyä ydinliiketoiminta raken- nuksineen sekä noin puolet 14 hehtaarin maa-alasta ja puolet alueelle kaavoitetuista tonteista.

Kauppahintaa ei kerrota, mut- ta suuruusluokka on satojatu- hansia. Kaavassa on muun mu- assa huoneistohotellin tontti.

– Sitä me ei tulla rakentamaan; meillä ei ole sellaisia varoja, Ni- na Mikkonen kertoo.

Muuta pientä on tulossa, ja esimerkiksi päärakennuksen kylmä ullakko muutetaan muu- taman vuoden tähtämällä ma- joituskäyttöön.

Kolin alueen kävijämäärä kasvoi Mikkosen mukaan vii- me vuonnakin yli 10 prosenttia. Hän luottaa siihen, että Kolin ja etenkin luonnon vetovoima tuo alueelle yhä enemmän kansaa.